

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM
MINISZTER

Országgyűlés Hivatala
Irományszám: *2/11100/1*
Érkezett: 2013 MAJ 17.

Iktatószám: NGM/11092/2013
NGM/11895/2013

Válasz a K/10982. és a K/11100. számú írásbeli kérdésekre: „Milyen intézkedésekkel kívánja a kormány megállítani a képzett munkaerő elvándorlását?”

Scheiring Gábor úr
országgyűlési képviselő

Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

Egy régóta létező, fontos és aktuális jelenséggel, a munkaerő nemzetközi migrációjával kapcsolatban tett fel kérdéseket.

Mint ahogy Képviselő Úr is értesülhetett a Tárki legutóbb kiadott Háztartás Monitorának felmérése szerint sokkal kevesebben vándorolnak ki Magyarországról, mint azt a média sugallta az elmúlt időszakban. A felmérés szerint a magyarok kivándorlásának mértéke továbbra is a régiós átlag alatt van, egyedül Csehország az, ahol alacsonyabb az erre vonatkozó mutató. A felmérés is megerősíti, hogy az uniós országokban élő magyarok elhanyagolható arányt képviselnek a teljes magyar lakossághoz képest.

Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy az Európai Unión belül a külföldi munkavállalás szabályozása alapvetően nem tagállami, hanem közösségi hatáskör. 2011-ben járt le az a 7 éves moratórium, amely lehetőséget biztosított a régi tagállamoknak, hogy átmenetileg korlátozzák az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozott országok állampolgárainak munkavállalását és nemzetközi mobilitását. Magyarország szempontjából az osztrák és a német munkaerőpiac megnyitásának volt kiemelt jelentősége. A globális válság és annak elhúzódása szintén ösztönzőleg hatott a nemzetközi vándorlásra, amely a külföldi munkavállalás problematikáját újra a figyelem középpontjába állította. Látni kell azonban, hogy nem egy sajátosan magyarországi, és nem is csak európai, hanem az egész világot érintő kérdésről van szó. Mindezen tényezők alapján helytelen és teljesen megalapozatlan a migrációs szándékoknak az utóbbi időszakban tapasztalt kétségtelen felerősödését a jelenlegi kormányzati politikával összekötni.

A kormány 2010-ben az ország alapvető megújítását és gyökeres újjászervezését tűzte ki célul, amely lehetőséget teremt Magyarország számára, hogy felzárkózzon Európai legfejlettebb országai közé. Egyedül ez adhat perspektívát a jövő nemzedékeinek ahhoz, hogy érdemes legyen Magyarországon élni, családot alapítani, tanulni és dolgozni.

Ennek érdekében a kormány hosszú távú gazdasági növekedési és adósságcsökkentési programot dolgozott ki és számos olyan szakpolitikai intézkedést hozott, amelyek egy modern, erős és sikeres ország megteremtésére irányulnak.

Képviselő Úr által felvetett probléma és az ezzel kapcsolatban feltett négy kérdés egymással összefüggnek, amelyeket nem lehet egyszerűen, egyetlen intézkedéssel megoldani, hanem intézkedések sorozata szükséges ahhoz, hogy a hazai életminőség már rövidtávon is olyan mértékben javuljon, hogy a migrációs egyenleg, amely egyelőre kedvezőtlen Magyarország számára, megváltozzon. Tartós eredmény azonban csak hosszú távon, az ország felzárkóztatásától és modernizálásától várható.

A következőkben azokat a kormányzati intézkedéseket mutatjuk be, amelyek az ifjúság előtt álló lehetőségek szélesítésével kívánnak perspektívát adni a fiatalok számára az itthoni boldogulásukhoz, ahhoz, hogy Magyarországon is hosszú távon tervezhessék a jövőjüket. Ezek az intézkedések több területre terjednek ki: az oktatásra, a foglalkoztatásra, a lakhatásra és a családalapításra.

Az, hogy a fiatalok miként tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, több tényezőtől is függ, de az egyik legfontosabb ezek közül az oktatás és a szakképzés. A kormány nagyon komoly lépéseket tett a duális képzés és a gyakorlatorientált szakképzés megerősítésében, amelynek legfőbb szempontja, hogy a munkaerő-piaci igényekhez igazodó tudást adjunk a fiatalok kezébe. Ennek érdekében a kormány a pályaválasztás előtt álló fiatalokat azon szakmák felé igyekszik orientálni, amelyekkel könnyebben el tudnak itthon is helyezkedni. A 2012/13-as tanévre a 331/2012. kormányrendelet rögzíti területileg azokat a hiányszakképesítéseket, amelyek esetében a diákok ösztöndíjra jogosultak, és amelynek mértéke tanulmányi eredménytől függően havi 10 és 30 ezer Ft között mozoghat. Ez az ösztöndíjrendszer 2010 óta működik.

Ugyanezt a célt szolgálja a felsőoktatás fejlesztése, képzési szerkezetének strukturális és minőségi átalakítása. 2012-ben a finanszírozási rendszer változásának egyik meghatározó elemeként változott a költségviselés formája, amely a felsőfokú oktatásban résztvevők anyagi támogatását feltételhez kötheti. Ilyen feltétel például a gazdaság és társadalom érdekeit szolgáló itthoni munkavégzés, illetve a tanulmányok elvárható időn belül történő befejezése.

Több foglalkoztatáspolitikai eszköz és támogatás segíti a fiatalokat a munkaerőpiacra történő belépésben. A munkahelyvédelmi akcióterv általános kedvezményt biztosít a 25 év alattiak foglalkoztatásának elősegítéséhez. 2012-ben elindítottuk az „első munkahely garancia” programot, amelyet 2013-ban kedvezőbb feltételekkel és hosszabb támogatási idővel folytatunk. Ezen kívül gyakornoki programot indítottunk a tanulószerveződés keretében szakképesítést szerzett fiatalok számára az első munkatapasztalat megszerzéséhez. Uniós

forrásból programot indítottunk a fiatalok vállalkozóvá válásának támogatásához. A fiatalok is igénybe vehetik a 2012-től bevezetett, mobilitást elősegítő lakhatási támogatást.

Annak ellenére, hogy a külföldi munkavállalás nem tekinthető kizárólag értelmiségi rétegjelenségnek, az elvándorlás egyik legsúlyosabb következménye az egészségügyet érinti. A kormány ezért ezen a szakterületen nagyon határozott intézkedéseket tett a munkaerő itthon tartása érdekében. Több támogatás is bevezetésre került, mint például a hiányszakmára járó támogatás vagy a képzés dologi költségének megtérítésére irányuló támogatás, de a legjelentősebb eszköz a Rezidens Támogatási Program. Ennek legfontosabb eleme, hogy a szakorvos, illetve szakgyógyszerész jelöltnek vállalnia kell, hogy a szakképesítése megszerzése után legalább annyi ideig, ameddig részére az ösztöndíj folyósításra került, Magyarországon fog dolgozni a társadalombiztosítás által finanszírozott egészségügyi szolgáltatónál, ahol főállásban vagy arányosan meghosszabbított részmunkaidőben szakorvosi, illetve szakgyógyszerészi tevékenységet fog végezni. A Rezidens Támogatási Program keretében jelenleg 1151 fő részesül ösztöndíjban, ebből 1109 fő szakorvos és 32 fő szakgyógyszerész jelölt.

Az adózás súlypontjának a jövedelmekről a fogyasztásra helyezése, valamint az adórendszer átalakítása és egyszerűsítése egyaránt a hazai foglalkoztatást és munkavállalást segíti elő. Az arányos, családi elemmel kiegészített személyi jövedelemadó-rendszer bevezetése egyrészt elismeri a nagyobb munkateljesítményt, másrészt elismeri a gyermekvállalás költségeit is. Az adórendszer átalakítás összességében évente mintegy 180 Mrd Ft-ot hagy a gyermeket nevelő családoknál. Azzal, hogy az állam nem vonja el a magasabb képesítéssel megszerezhető többletjövedelmet, egyértelműen ellene hat a nagyobb termelékenységű, képzett munkaerő elvándorlásának, illetve ösztönözheti a visszatérést.

A kormány az adórendszer átalakításán túl nagyon sok egyéb könnyítést is bevezetett a gyermeket nevelő családok támogatására az elmúlt 3 évben. A GYED összegét megemeltük, a GYES időtartamát visszaállítottuk 3 évre, miközben a GYES melletti munkavégzés lehetőségét heti 30 órára növeltük. Folyamatosan javítottuk a kisgyermekes anyák foglalkoztatási lehetőségét. 2011. január 1-jétől bevezettük a kismamák részmunkaidős foglalkoztatása utáni járulékkedvezményt, majd 2012-től egy évig teljes mentességet kaptak a kismamát foglalkoztató munkáltatók a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól, ami a munkahelyvédelmi akcióterv keretében két évre növekedett, míg a harmadik évben is csak az adóteher 50%-át kell megfizetni.

Az intézkedések hatását mutatja, hogy az EU felmérése szerint Magyarországon 15 ezerrel több 6 év alatti gyermeket nevelő anya dolgozik, mint tavaly ilyenkor.

Kiemelkedő, hogy a 12 évnél idősebb gyermeket nevelő anyukák háromnegyede dolgozik, amely magasabb az uniós átlagnál.

Lehetővé tettük a kisgyermeket nevelő szülőknek, hogy a gyermek 3 éves koráig választásuk szerint részidőben is dolgozhassanak. 2013-tól a nagycsaládosok év közben is kérhetik a lakossági fogyasztóknak járó gáz és távhő ártámogatást.

A lakhatási problémák megoldása érdekében a kormány többlépcsős otthonteremtési programot valósít meg. Ennek keretében döntött a szociálpolitikai kedvezmény és a forintalapú lakáskölcsönökhöz nyújtott otthonteremtési kamattámogatás bevezetéséről. A kormány komoly erőfeszítéseket tesz annak megakadályozására is, hogy a családok elveszítsék lakhatásukat. A Nemzeti Eszközkezelő 2014 végéig 25 ezer lakást vásárolhat meg a nehéz helyzetbe került devizahiteles tulajdonosoktól a kényszerértékesítés elkerülése és ezzel a lakhatási lehetőség biztosítása céljából. A Nemzeti Eszközkezelő által megvásárolt lakóingatlanokkal az állami tulajdonban lévő szociális bérlakások köre is bővül, ugyanis azok a volt adós számára bérbe adott, szociális bérlakásokká válnak.

Összességként elmondható, hogy a kormány 2010. évtől kezdődően az ország alapvető megújítását és újjászervezését tűzte ki célul, amelynek keretében hosszú távú adósságcsökkentési és gazdasági növekedési programot dolgozott ki.

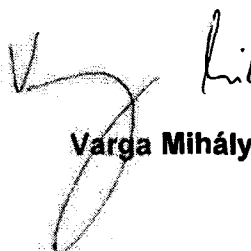
A munkaerő elvándorlás csökkentése, megállítása érdekében a kormány megerősítette a duális képzést és a gyakorlatorientált szakképzést. A 331/2012. kormányrendeletben meghatározásra kerültek azok a hiány-szakképesítések, amelyek keretén belül a diákok ösztöndíjra jogosultak. Ugyanezt a célt szolgálja a felsőoktatás fejlesztése, képzési szerkezetének strukturális és minőségi átalakítása, amelynek keretében Gyakornoki, Rezidens Támogatási Program, valamint a fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása érdekében Uniós forrásból finanszírozott program került elindításra.

A hazai foglalkoztatást és munkavállalást segíti elő az adózás súlypontjának a jövedelmekről a fogyasztásra helyezése, továbbá az adórendszer átalakítása, amelynek eredményeként ma 180 Mrd Ft marad a kisgyermekes családoknál. A nehéz helyzetbe került devizahiteles tulajdonosoktól a Nemzeti Eszközkezelő 2014 végéig mintegy 25 ezer lakást vásárol meg, mellyel a kényszerértékesítés elkerülhető és a családok lakhatása biztosításra kerül.

Az ismertetettek alapján megállapítható tehát, hogy a kormány intézkedései alapján felépült egy többlépcsős biztonsági háló, amely minden érintett számára kínál megoldást.

Budapest, 2013. május „14”.

Üdvözlettel:

Varga Mihály

